

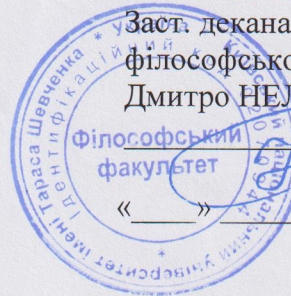
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет

Кафедра логіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. декана
Філософського факультету
Дмитро НЕЛПА

«___» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГІКА

для здобувачів освіти

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

10 Природничі науки
102 Хімія
перший бакалаврський
Хімія
вибіркова

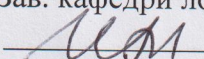
Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Семестр	V
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Алексюк Ігор Анатолійович, к.філос. н., доцент кафедри логіки

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

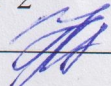
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: *Алексюк Ігор Анатолійович, к. філос. н., доцент кафедри логіки*

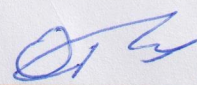
Затверджено
« 1 » 28 серпня 2022 р.
Зав. кафедри логіки
 (Ірина ХОМЕНКО)

Протокол № 1 від « 28 серпня » 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпня 2022 року № 2
Голова науково-методичної комісії (Ірина МАСЛІКОВА)
« 31 » 08 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією хімічного факультету

Протокол від « 1 » 7 вересня 2022 року № _____
Голова науково-методичної комісії Олександр ПОЇК
« 7 » вересня 2022 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – забезпечення стійкої системи знань щодо специфіки логічних досліджень, що дозволить студентам вдосконалити логічну культуру мислення, усвідомити важливість понять, проблем і методів формальної логіки для вирішення сучасних наукових і практичних завдань.

2. Вимоги до навчальної дисципліни: попередні вимоги до вибору відсутні з огляду на базовий і вступний характер дисципліни.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Логіка» є дисципліною вільного вибору студентів та викладається для студентів бакалаврату 3 року навчання у 1 семестрі. Навчальна дисципліна знайомить студентів із основами логічних знань і поєднує викладання питань традиційної (арістотелевої) і сучасної (символічної) логіки. Визначається предмет, методи, головні проблеми і напрямки логічних досліджень. Вивчаються важливі поняття: *міркування, правильність/неправильність, логічна форма, логічне слідування, дедуція/індукція, логічний закон, логічна рівносильність, логічна сумісність, формалізація*. З'ясування сутності зазначених понять і відношень між ними складає частину загальної компетенції фахівця у будь-якій галузі знань. Запроваджується низка критеріїв правильності міркувань. Розглядається структурна будова міркувань, їх види, схематичне представлення. Пояснюються сутність і можливості різних способів встановлення логічних форм міркувань і, на цій підставі, розкривається сутність низки логічних технік аналізу міркувань. Послідовно розглядаються дві логічні теорії: логіка висловлювань, логіка предикатів.

4. Завдання (навчальні цілі) – надати студентам цілісну систему знань про основи традиційної і сучасної логіки (головна проблематика, визначальні поняття, методи дослідження, історична тяглість розвитку). Завдання передбачають: удосконалення навичок критичного ставлення до міркувань (адекватне розуміння, належний аналіз, компетентне оцінювання та коректне конструювання міркувань); формулювання базових принципів побудови і критеріїв оцінки правильності міркувань певних видів сприятиме перетворенню інтуїтивних навичок розпізнання *хороших* і *поганих* міркувань на усвідомлене розуміння чому саме міркування є *хорошими* та *поганими* у логічному сенсі; ознайомлення із низкою технік, що використовує логіка для розв'язання своїх проблем, а також формування умінь їх практичного застосування; навчання символічного представлення міркувань природної мови за допомогою спеціальних мов логіки, що допоможе збагнути важливість структур природних мов, різноманітних складнощів, пов'язаних із ними, для встановлення правильності чи неправильності міркувань; усвідомлення важливості понять, проблем і методів дослідження формальної логіки для вирішення сучасних наукових і практичних завдань.

5. Результати навчання:

Результат навчання (1. Знати; 2. Вміти; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцін- ці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	визначальні для сучасної і традиційної логіки поняття: міркування, умовивід, висловлювання, правильність / непра- вильність міркувань, логічна форма, логічне впливання, сумісність, рівносильність, логічний закон, демонстративні і недемонстративні міркування, дедукція та індукція, формалізовані мови, метод формалізації, традиційна логіка, поняття, силогістика, доведення і спростування, сучасна символічна логіка, класична логіка, логіка висловлювань, логіка предикатів, некласична логіка	Лекція, Самостійна робота	Тести, самостійні письмові роботи, проміжна та підсумкова контрольні роботи	5
1.2	Визначальні логічні проблеми: встановлення правильності / неправильності міркувань; символізація міркувань природної мови; з'ясування відношення логічного впливання; проблема розв'язуваності	Лекція, Самостійна робота	Тести, самостійні письмові роботи, проміжна та підсумкова контрольні роботи	5
1.3	основи логічних теорій: логіки висловлювань, логіки предикатів	Лекція, Самостійна робота	Тести, самостійні письмові роботи, проміжна та підсумкова письмові контрольні роботи	5
1.4	порядок застосування низки логічних технік: таблиць істинності, контрприкладу, дерев істинності, методу Квайна, діаграм Венна	Лекція, Самостійна робота	Письмова презентація самостійного вирішення вправ практикуму, проміжна письмова контрольна робота, підсумкова залікова контрольна робота	5
1.5	взаємозв'язки між головними поняттями логіки	Лекція, Самостійна робота	Проміжна письмова контрольна робота, залікова контрольна робота	5
1.6.	взаємозв'язки між головними логічними теоріями	Лекція, Самостійна робота	Проміжна письмова контрольна робота, залікова контрольна робота	5
	Вміти:			
2.1	виявляти і аналізувати структурну будову міркувань	самостійна робота	вирішення вправ практикуму	5

2.2.	визначати вид міркувань	самостійна робота	вирішення вправ практикуму	5
2.3	встановлювати логічні форми міркувань (символізувати міркування засобами відповідних теорій)	Самостійна робота	Вирішення вправ практикуму, проміжна письмова контрольна робота, підсумкова залікова контрольна робота	5
2.4.	визначати правильність / неправильність міркувань, адекватно застосовуючи різноманітні техніки логічного аналізу	Самостійна робота	Вирішення вправ практикуму, проміжна письмова контрольна робота, підсумкова залікова контрольна робота	15
2.5.	виявляти низку відношень між висловлюваннями (логічне впливання, рівносильність, сумісність)	Самостійна робота	Вирішення вправ практикуму, проміжна письмова контрольна робота, підсумкова залікова контрольна робота	5
2.6.	здійснювати логічний аналіз контекстів аргументації, недемонстративних міркувань, логічний аналіз понять	Самостійна робота	Вирішення вправ практикуму	5
	Комунікація:			
3.1	демонструвати здатність до вільної комунікації мовою специфічних понять, проблем, теорій і технік логіки	Самостійна робота	Письмові самостійні та контрольні роботи, тести	5
3.2	презентувати результати вирішення практичних завдань і теоретичні розвідки у вигляді доповідей, конспектів	Самостійна робота	Письмові самостійні та контрольні роботи, тести	5
3.3	брати участь у фахових дискусіях під час аудиторних занять.	Лекції	Дискусії	5
	автономність та відповідальність			
44.1	Демонструвати можливості до подальшого навчання з високим рівнем автономності	Самостійна робота	Письмові самостійні та контрольні роботи, тести	5

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема:

оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.6), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.6); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1), що складає 60% загальної оцінки.

7.1. Форми оцінювання: семестрове оцінювання

Форми поточного контролю: а) оцінювання тестів та письмових самостійних робіт, виконаних студентами під час лекцій, індивідуальних завдань; б) оцінювання завдань, що стосуються тем(и) для самостійного опрацювання.

Проміжний контроль: одна проміжна контрольна робота.

7.2. Організація семестрового оцінювання

Підсумкова оцінка за обидві змістові частини (максимальна кількість балів – 60) враховує роботу студента на лекціях. Вираховується як сума 3 кращих результатів (отриманих під час опрацювання змістових частин) за будь-які окремі види робіт: розв'язки практичних завдань, тестові і самостійні роботи (виконуються під час лекцій; час їх проведення наперед не повідомляється), індивідуальні завдання (їх обсяг і зміст встановлюється під час попередньої консультації із викладачем) тощо. Максимальна оцінка за будь-який окремий виконаний вид робіт – 20 балів.

Проміжна контрольна робота – 20 балів (виконується як письмова контрольна робота після завершення опрацювання першої змістової частини під час лекції; дату проведення проміжної контрольної роботи викладач оголошує заздалегідь; виконання проміжної контрольної роботи є обов'язковим; відповідний зразок завдань див. в окремому додатку).

7.3. Критерії семестрового оцінювання

Виконання тесту, чи короткої письмової роботи (під час лекції):

20 - 16 балів – студент вірно вирішує 90-100 % завдань;

15 - 11 балів – студент вірно вирішує 75-89 % завдань;

10 - 6 балів – студент вірно вирішує 60-74 % завдань;

5 - 0 балів – студент вірно вирішує менше 60 % завдань;

Вирішення окремого індивідуального практичного завдання (вправи) (під час лекції; в результаті домашньої підготовки):

20 - 16 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вірно, аргументовано та самостійно розв'язує завдання (вправу);

15 - 11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вірно розв'язує завдання (вправу), але може допускати несуттєві помилки/неточності;

10 - 6 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але припускається суттєвих помилок під час розв'язку завдання, які спроможний виправити за допомогою викладача;

5 - 0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно вирішує завдання, припускається суттєвих помилок у розв'язку, має складнощі у їх виправленні навіть за допомогою викладача.

Вирішення вправ (практичних завдань), що стосуються тем для самостійного опрацювання (мінімальна кількість обраних для вирішення завдань – 10):

20-16 балів – студент вірно вирішує 90-100 % завдань;

15-11 балів - студент вірно вирішує 75-89 % завдань;

10-6 балів – студент вірно вирішує 60-74 % завдань;

5 - 0 балів – студент вірно вирішує менше 60 % завдань;

Проміжна контрольна робота (максимальна кількість балів – 20):

Оскільки зазвичай цей вид роботи передбачає виконання декількох практичних завдань (вправ) (чи застосування декількох методів вирішення одного завдання, то оцінювання здійснюється згідно вимог, представлених у вищезазначеній рубриці «Вирішення окремого індивідуального практичного завдання (вправи)»

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння а) матеріалу із двох змістових частин, б) виконання тестів і завдань самостійних робіт, в) виконання проміжної контрольної роботи.

7.4. Форма, організація та критерії оцінювання підсумкової (залікової) контрольної роботи

Виконується у письмовій формі під час останньої/передостанньої лекції. Максимальна кількість балів – 20.

Оскільки зазвичай цей вид роботи передбачає виконання декількох практичних завдань (вправ) (чи застосування декількох методів вирішення до одного завдання), то оцінювання

здійснюється згідно вимог, представлених у вищезазначеній рубриці «Вирішення окремого індивідуального практичного завдання (вправи)» (зразок завдань підсумкової (залікової) контрольної роботи, а також орієнтовний перелік типів практичних завдань підсумкової (залікової) контрольної роботи див. в окремих додатках);

7.5. Підсумкове оцінювання у формі заліку: підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається за накопичувальною системою як сума балів за систематичну роботу впродовж усього семестру (бали, отримані за опрацювання *двох змістових частин курсу, за проміжну контрольну роботу*) та *підсумкову (залікову) письмову контрольну роботу.*

Обов'язковим мінімумом кількості балів, отриманих студентом впродовж семестру, є 48 балів. Допуск до підсумкового оцінювання у формі заліку (підсумкової контрольної роботи) для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, передбачає обов'язкове повторне виконання проміжної контрольної роботи (із результатом, що дозволяє досягти бажаного мінімуму). Максимум семестрової кількості балів – 80.

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

Шкала відповідності оцінок

Національна шкала	бали за 100-бальною шкалою
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин	
		Лекції	Самостійна робота
Частина 1			
1	Тема 1. Предмет, метод і значення логіки .	4	5
2	Тема 2. Логічний аналіз висловлювань	6	15
3	Проміжна к/р	2	
Частина 2			
4	Тема 3. Загальна характеристика логіки предикатів .	4	8
5	Тема 4. Поняття. Силогістика.	4	8
6	Тема 5. Теми для самостійного опрацювання за вибором («Семіотичний характер логіки», «Поняття», «Теорія аргументації», «Недемонстративні умовиводи», «Некласична логіка»)	8	24
7	Підсумкова контрольна робота	2	
	УСЬОГО	30	60

Загальний обсяг **90** год., в тому числі:

Лекцій – **30** год.

Самостійна робота – **60** год

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. *Алексюк І.А.* Логіка. Вступний курс: навчальний посібник. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2017.
– 366 с.
2. *Конверський А.Є.* Сучасна логіка: підручник: у 2 ч. – Ч.1. Класична логіка. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2016. – 440 с.
3. *Конверський А.Є.* Логіка традиційна і сучасна. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2007. – 440 с.
4. *Хоменко І.В.* Логіка. – К.: Абрис, 2004.

Додаткова:

5. *Ішмуратов А.Т.* Вступ до філософської логіки. - К.: Абрис, 1997.
6. *Ішмуратов А.Т.* Конфлікт і згода. - К.: Наукова думка, 1996.
7. *Попович М. В.* Філософські питання семантики. – К., 1975.
8. *Попович М.В.* Нарис розвитку логічних ідей в культурно-історичному контексті. – К.: Наукова думка, 1979.
9. *Кондаков М. І.* Логічний словник. – М., 1971.
10. *Хоменко І.В., Алексюк І.А.* Основи логіки. – К.: Четверта хвиля, 1996.
11. *Хоменко І.В.* Логіка: Практикум. – К., 2002.
12. *Хоменко І.В.* Еристика. – К.: Центр навчальної літератури, 2008.

Додаток 1

Зразки завдань проміжної і підсумкової (залікової) контрольних робіт

Зразок завдань проміжної контрольної роботи (20 балів)

Встановіть правильність запропонованого нижче міркування, користуючись:

- (а) повними таблицями істинності (5 балів);
- (б) скороченими таблицями істинності (контрприкладом) (5 балів);
- (в) деревами істинності (5 балів);
- (г) методом Куайна (5 балів)

«Людина ніколи не задовольнить усіх своїх бажань, якщо вона є амбітною. Але тільки якщо людина є амбітною, життя має сенс. Отже, життя не матиме сенсу, якщо людина задовольнить усі свої бажання».

Зразок завдань підсумкової (залікової) контрольної роботи (20 балів)

1. За допомогою засобів логіки висловлювань встановіть, наявність чи відсутність відношення сумісності за істинністю між висловлюваннями: (а) «Невірно, що ці обидва іспити не були важкими»; (б) «Ці обидва іспити були важкими». Використайте два різні методи вирішення (10 балів = 5 балів за кожний окремий метод вирішення).

3. За допомогою засобів логіки предикатів символізуйте і встановіть правильність міркування «Надію скласти іспит з колоїдної хімії ще не втрачено. Отже, не усе є втраченим» (10 балів = 5 балів за символізацію міркування + 5 балів за логічний аналіз отриманої формули).

Додаток 2

Орієнтовний перелік типів практичних завдань підсумкової (залікової) контрольної роботи

1. Чи погоджуєтесь із запропонованими тезами стосовно відношень між двома вимірами міркувань (правильність/неправильність та істинність/хибність)? Відповідь обґрунтуйте.
2. Символізуйте міркування засобами логіки висловлювань.
3. Встановіть правильність/неправильність міркування засобами логіки висловлювань (метод побудови повних, скорочених, аналітичних таблиць (дерева істинності), метод Куайна, метод зведення до нормальних форм, використання схем правильних міркувань логіки висловлювань).
4. Встановіть вид формули логіки висловлювань (метод побудови повних, скорочених, аналітичних таблиць (дерева істинності), метод Куайна, метод зведення до нормальних форм, використання схем правильних міркувань логіки висловлювань).
5. Доведіть правильність схем міркувань логіки висловлювань (умовних, умовно-категоричних, розділово-категоричних, умовно-розділових). Чи впливає на правильність розділово-категоричних і умовно-розділових міркувань характер диз'юнкції? (метод побудови повних, скорочених, аналітичних таблиць (дерева істинності), метод Куайна, метод зведення до нормальних форм).
6. Встановіть наявність/відсутність відношення логічного слідування між формулами логіки висловлювань (метод побудови повних, скорочених, аналітичних таблиць, метод Куайна, метод зведення до нормальних форм).
7. Чи є рівносильними запропоновані висловлювання? Встановіть наявність/відсутність відношення рівносильності між формулами логіки висловлювань (метод побудови повних, скорочених, аналітичних таблиць (дерева істинності), метод Куайна, метод зведення до нормальних форм).
8. Чи є сумісними за істинністю запропоновані висловлювання? Встановіть наявність/відсутність відношення сумісності між формулами логіки висловлювань (метод побудови повних, скорочених, аналітичних таблиць (дерева істинності), метод Куайна, метод зведення до нормальних форм).
9. Встановіть наявність/відсутність відношень суперечності, протилежності, підпротилежності, підпорядкування, незалежності між запропонованими формулами логіки висловлювань.
10. Символізуйте міркування засобами логіки предикатів.
11. Доведіть правильність міркування засобами логіки предикатів (метод аналітичних таблиць (дерева істинності)).
12. Встановіть, чи є дійсною запропонована відповідність між низкою висловлювань (міркувань) природної мови і формул логіки предикатів.
13. Спираючись на запроповану інтерпретацію знаків, сформулюйте природно-мовний відповідник запропонованих формул.
14. За допомогою логіки предикатів і методу аналітичних таблиць (дерева істинності) доведіть наявність відношення логічного слідування між запропонованими висловлюваннями (формулами логіки предикатів).

15. За допомогою логіки предикатів і методу аналітичних таблиць (дерев істинності) доведіть наявність відношення рівносильності між запропонованими висловлюваннями (формулами логіки предикатів).
16. За допомогою логіки предикатів і методу аналітичних таблиць (дерев істинності) доведіть наявність відношення сумісності між запропонованими висловлюваннями (формулами логіки предикатів).
17. Оцініть коректність запропонованої побудови аналітичної таблиці (дерева істинності) для вирішення певного завдання із царини логіки предикатів (або логіки висловлювань).
18. Для запропонованої інтерпретації побудуйте розширення для формули логіки предикатів і встановіть її значення істинності.
19. Символізуйте міркування засобами логіки предикатів і за допомогою контрмоделі для відповідної формули доведіть його неправильність.
20. За допомогою контрмоделі доведіть, що запропонована формула не є загальнозначущою.
21. За допомогою контрмоделі доведіть, що між запропонованими формулами логіки предикатів відсутнє відношення логічного слідування.
22. За допомогою контрмоделі доведіть, що запропоновані формули не є рівносильними.
23. За допомогою контрмоделі доведіть, що запропоновані формули не можуть бути одночасно істинними.
24. Дослідіть відношення між деякими властивостями відношень.
25. Встановіть зміст, обсяг, частини обсягу, елемент обсягу поняття.
26. Встановіть вид понять.
27. Здійсніть обмеження і узагальнення понять.
28. Встановіть правильність запропонованого обмеження і узагальнення понять.
29. Здійсніть поділ понять.
30. Встановіть правильність запропонованого поділу понять.
31. Встановіть правильність запропонованих визначень понять.
32. За допомогою колових схем зобразіть відношення між обсягами понять.
33. До запропонованих колових схем, що зображають відношення між обсягами понять, запропонуйте відповідні поняття.
34. Знайдіть відповідність між запропонованими коловими схемами, що зображають відношення між обсягами понять, і запропонованими низками понять.
35. Проналізуйте запропонований текст з точки зору теорії аргументації.
36. Встановіть засновки і висновок міркування. Чи належить міркування до класу недемонстративних? Якщо так, то до якого різновиду? Відповідь обґрунтуйте.

Додаток 3

Перелік тем (їх планів, літератури, практичних завдань) для самостійного опрацювання

Передбачається обов'язкове самостійне опрацювання - на вибір – однієї теми (згідно запропонованої літератури і відповідних планів) із нижчезазначеного переліку. За бажанням студента, що обов'язково попередньо узгоджується із викладачем, можна обрати якусь іншу тему.

Студент готує письмовий конспект теми, письмові розв'язки завдань відповідних практикумів і впродовж семестру представляє їх викладачу. Максимальна оцінка за виконану роботу – 30 балів.

Семіотичний характер логіки

1. Загальна характеристика природної мови (визначення і функції).
2. Загальна характеристика знаку. Види знаків
3. Семіотика як наука про знаки. Види семіотики.
4. Структура знакового процесу. Семіозис.
5. Структура значення знаку. Предметне і смислове значення
6. Виміри знакового процесу: синтаксис, семантика, прагматика.
7. Рівні знакового процесу: об'єктна мова і метамова.

Рекомендована література

Алексюк І.А. Логіка. Вступний курс: навчальний посібник. – К.: ВПЦ

«Київський університет», 2017 (розд. 1.9).

Конверський А.Є. Логіка традиційна і сучасна. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2007 (Книга 1, глави 2, 3).

Хоменко І.В. Логіка. – К.: Абрис, 2004 (модуль 3).

Практичні завдання і контрольні запитання до теми (див. окремий додаток)

Правдоподібні (недемонстративні) міркування

1. Загальна характеристика правдоподібних міркувань.
2. Індуктивні міркування та їх види.
3. Наукова індукція і методи знаходження причинневих зв'язків
4. Міркування за аналогією та їх різновиди.

Рекомендована література

Конверський А.Є. Логіка традиційна і сучасна. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2007 (Книга 1, глава 10 (§4)).

Хоменко І.В. Логіка. – К.: Абрис, 2004 (модуль 8).

Практичні завдання і контрольні запитання до теми (див. окремий додаток)

Поняття

1. Загальна характеристика поняття.
2. Логічна структура поняття. Зміст, обсяг, елемент і частина обсягу поняття.
3. Закон оберненого відношення між обсягом і змістом поняття. Обмеження і узагальнення поняття.
4. Види поняття.
5. Логічні відношення між поняттями.
6. Поділ поняття.
7. Визначення поняття

Рекомендована література

Конверський А.Є. Логіка традиційна і сучасна. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2007 (Книга 1, глава 8).

Хоменко І.В. Логіка. – К.: Абрис, 2004 (модуль 4).

Практичні завдання і контрольні запитання до теми (див. окремий додаток)

Теорія аргументації

1. Загальна характеристика доведення і спростування, аргументації і критики.
2. Суперечка та її форми.
3. Логічна структура доведення/аргументації.
4. Способи доведення/аргументації.
5. Правила доведення/аргументації і спростування/критики. Можливі помилки й полемічні хитрощі.
6. Сучасні проблеми теорії аргументації.

Рекомендована література

Алексюк І.А. Логіка. Вступний курс: навчальний посібник. – К.: ВПЦ

«Київський університет», 2017 (розділ 5).

Конверський А.Є. Логіка традиційна і сучасна. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2007 (Книга 1, глава 11).

Хоменко І.В. Логіка. – К.: Абрис, 2004 (модуль 9).

Практичні завдання і контрольні запитання до теми (див. окремий додаток)

Некласична логіка

1. Загальна характеристика доведення і спростування, аргументації і критики.
2. Суперечка та її форми.
3. Логічна структура доведення/аргументації.
4. Способи доведення/аргументації.
5. Правила доведення/аргументації і спростування/критики. Можливі помилки й полемічні хитрощі.
6. Сучасні проблеми теорії аргументації.

Рекомендована література

Конверський А.Є. Логіка традиційна і сучасна. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2007 (Книга 2, частина 2).